

Wstęp

To już po raz dziewiąty ukazuje się czasopismo „Student Niepełnosprawny. Szkice i Rozprawy”. Opracowanie zawiera interesujące teksty z zakresu teorii i praktyki integracyjnej. Otwiera je znakomity tekst księdza Profesora K. Popielskiego dotyczący wsparcia, podtrzymania i wzmocnienia w kontekście egzystencjalno-poznawczym. Autor swoje rozważania rozpoczyna od analizy trzech wymienionych w tytule pojęć. Zwraca uwagę na fakt, że (...) *W sytuacji niedostatków bio-psycho-noetycznych – wsparcie, podtrzymanie i wzmocnienie motywacyjne winno zmierzać w kierunku wzmacniania ich własnej psychodynamiki, fizycznych możliwości oraz duchowych zasobów i jakości życia. W obydwu okolicznościach, motywację noetyczną, tj. podmiotowo-osobowo rozwijane wzmocnienie trzeba traktować z należytym rozeznaniem i uwagą (por. Popielski 1994, 2008).*

Drugie, teoretyczne opracowanie autorstwa S. Sobczaka dotyczy koncepcji inkluzji w teoriach resocjalizacji. Według autora pedagogika resocjalizacyjna w swym węzłowym, założeniowym wymiarze odnosi się przede wszystkim do orientacji:

- *psychologicznej, model indywidualistyczny – diagnoza, terapia (Szałański, 1993; Ostrowska, 2008),*
- *socjologicznej, model interakcyjny – kulturowy (Czapów, 1978; Konopczyński, 2006; Urban, 2007; Ambrozik, 2007), oraz teorie włączające – model inkluzyjny (Zacharuk, 2008) z udziałem społeczeństwa (Bałandynowicz, 2006),*
- *biologicznej, sfera organizmiczna – popędowa (Pospiszyl K., 1998; Pospiszyl I., 2003),*
- *filozoficznej, podstawa epistemologiczno-aksjologiczna (Pytka, 2005) oraz podstawa metafizyczno-antropologiczna (Kaczyńska 1992; Sobczak, 2000; Szczęsny, 2001).*

Kolejny artykuł E. Kozarskiej i J. Sobiczewskiej dotyczy inicjatywy przybliżenia zagadnienia niepełnosprawności poprzez stworzenie wieloaspektowej bibliografii – najważniejszego i najpopularniej-

szego źródła informacji podjętej przez pracowników Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Głównej Akademii Podlaskiej.

W drugiej części „Studenta Niepełnosprawnego” E. Nasiłowska przedstawiła zagadnienia integracji osób niepełnosprawnych w systemie edukacji wyższej w Austrii. Autorka zwróciła uwagę między innymi na ciekawą kampanię „Przyuczenie do zawodu bez barier”, której celem jest informowanie społeczeństwa, zakładów pracy, niepełnosprawnych młodych ludzi oraz ich rodziców o możliwościach zdobycia wykształcenia poprzez integracyjne kształcenie zawodowe.

Artykuły odnoszące się do zagadnień praktyki integracyjnej i inkluzyjnej dotyczą tym razem nie tylko kształcenia na poziomie wyższym, ale także przedszkola. Autorzy przedstawili teksty dotyczące akceptacji osób przewlekle chorych w społeczeństwie (M. Michalak), opinii studentów niesłyszących o kształceniu wyższym oraz o integracji (A. Siliwoniuk), integracji w przedszkolu (E. Jagiełło, A. Klim-Klimaszewska, T. Zacharuk) oraz adaptacji i form udostępniania materiałów dydaktycznych dla czytelników z niepełnosprawnością wzroku w Bibliotece Głównej Akademii Podlaskiej w Siedlcach (A. Andrzejewska, M. Podpora).

W części „Recenzje i sprawozdania” znajduje się recenzja T. Zacharuk książki prof. dr hab. Mirosława Dyrdy pt. „Pedagogika społeczna. O aspiracjach, jakości i sensie życia”.

Adresatami prezentowanego czasopisma „Student Niepełnosprawny. Szkice i Rozprawy” są wzorem poprzednich edycji nauczyciele i studenci, rodzice dzieci niepełnosprawnych, pracownicy socjalni oraz osoby pracujące na co dzień z osobami niepełnosprawnymi. Prezentowane w opracowaniu treści na pewno będą sprzyjały tworzeniu środowiska włączającego i rozwijaniu świadomości społecznej.

Tamara Zacharuk

Introduction

“Student Niepełnosprawny. Szkice i Rozprawy” [Disabled Student. Sketches and Theses] have been published for the ninth time. The work contains interesting texts on the integrative theory and practice. To start with it features an excellent text by Rev. Prof. K. Popielski concerning support, backing-up and reinforcement in the existential – noethical context. The author starts his deliberations from the analysis of the three eponymous notions. He draws the attentions to the fact that *In the situation of a bio-psycho-noethical deficiency – motivational support, backing-up and reinforcement should aim at strengthening their own psychodynamics, physical possibilities and spiritual resources as well as life quality. In both circumstances noethical motivation, i.e. subjective-personal developed reinforcement ought to be treated with due discrimination and attention (see Popielski 1994, 2008).*

The second, theoretical article by S. Sobczak concerns the concept of inclusion in the theories of resocialization. According to the author, the pedagogy of resocialization in its key, conceptual dimension refers primarily to the orientation:

- *psychological, individualistic model – diagnosis, therapy (Szalański, 1993; Ostrowska, 2008)*
- *sociological, interactive model – cultural (Czapów, 1978; Konopczyński, 2006; Urban, 2007; Ambrozik, 2007), and inclusive theories – inclusive model (Zacharuk, 2008) with the participation of the society (Bałandynowicz, 2006),*
- *biological, bodily sphere – instinctive (Pospiszyl K., 1998; Pospiszyl I., 2003),*
- *philosophical, epistemological – axiological basis (Pytko, 2005), and metaphysical – anthropological basis (Kaczyńska 1992; Sobczak, 2000; Szczęśny, 2001).*

The next article by E. Kozarska and J. Sobiczewska concerns the initiative to introduce the issue of disability through the compilation of a multi-aspect bibliography – the most important and most popular source of information - taken by the employees of the Department of

Scientific Information of the Main Library of the University of Podlasie in Siedlce.

In the second part of 'Disabled Student' E. Nasiłowska presents the issues of the integration of disabled people in the system of higher education in Austria. The author draws attention, among others, to the interesting campaign of 'Vocational Training without barriers', whose objective is informing the society, businesses, young disabled people and their parents about the possibilities of gaining integrative vocational education.

Articles concerning the issues of integrative and inclusive practice concern this time not only higher level education but kindergarten education as well. The authors presented texts concerning acceptance of people with chronic diseases in the society (M. Michalak), deaf students' opinion on higher education and integration (A. Siliwoniuk), integration in kindergarten (E. Jagiełło, A. Klim-Klimaszewska, T. Zacharuk) and the adaptation and forms of making didactic materials available to readers with visual disability in the Main Library of the University of Podlasie in Siedlce (A. Andrzejewska, M. Podpora)

In the 'Reviews and Reports' part there is a review by T. Zacharuk of a book by Prof. Mirosław Dyrda entitled 'Social Pedagogy. On the Aspirations, Quality and Sense of Life.'

The target of the presented monograph – 'Disabled Student. Sketches and Thesis', just like of the previous editions, are teachers and students, parents of disabled children, social workers and people working with disabled people on a daily basis. The presented ideas will certainly facilitate the establishment of an integrative society and the development of social consciousness.

Tamara Zacharuk